

H O T Ă R Ă R E A nr.1-117/2024
privind examinarea proiectului legii pentru modificarea
Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură

30 aprilie 2024

municipiul Chișinău

Examinând proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, audiind informația prezentată de către domnul Dumitru Obadă, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, pentru examinare, demersul secretarului general adjunct al Guvernului, Roman Cazan, prin care s-a solicitat viziunea instituțională aferentă proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Potrivit demersului de avizare, în ședința secretarilor generali din data de 22.04.2024, secretarul de stat al Ministerului Justiției, Stanislav Copețchi, a prezentat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016, înregistrat cu numărul unic 339/MJ/2024, solicitând anunțarea proiectului de referință spre avizare și remiterea către autoritățile interesate în vederea expunerii punctului de vedere prin prisma competențelor instituționale.

Din nota de fundamentare se atestă că proiectul de lege, care constituie obiectul prezentei hotărâri, este elaborat de Ministerul Justiției în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr.21/2023 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 14 alin. (1), 55 alineatele (1), (4) și (6) și 62 alin. (1) din Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (*regimul juridic al incompatibilităților pentru perioada suspendării din funcția de procuror în legătură cu începerea urmăririi penale în privința persoanei care ocupă această funcție*).

Referitor la incompatibilitățile procurorilor, este imperioasă consemnarea recomandării Comisiei de la Veneția, potrivit căreia „18. Un procuror nu ar trebui să ocupe alte posturi în stat sau să îndeplinească alte funcții de stat, dintre cele care ar fi considerate nepotrivite pentru judecători, iar procurorii ar trebui să evite activitățile publice ce ar putea intra în conflict cu principiul imparțialității lor.”¹

Așa cum s-a constatat la §64 din Hotărârea Curții Constituționale nr.21/2023, incompatibilitatea funcției de procuror cu orice funcție publică sau privată remunerată sau neremunerată, cu excepția activităților didactice, științifice și a celor din cadrul organelor colegiale ale autorităților sau instituțiilor publice, acționează pe baza statutului de procuror, chiar dacă persoana nu-și exercită temporar atribuțiile.

Deși în cazul procurorului care se află în exercițiul funcției restricția se justifică prin obiectivul garantării imparțialității funcției și prin cel al prevenirii conflictelor de interese, în cazul procurorului suspendat din postul său – aplicarea acestei interdicții constituie o povară excesivă.

Înalta Curte a reținut că art.14 alin.(1) din Legea nr.3/2016 reglementează o restricție mult prea generală privind activitățile incompatibile cu funcția de procuror.

---

¹ Raport CDL-AD(2010)040 privind standardele europene referitoare la independența sistemului judiciar: Partea II – organele de urmărire penală, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 85 a sesiune plenară (Veneția, 17-18 decembrie 2010)

Orice muncă atrage sau pare să atragă incompatibilitatea cu funcția de procuror. Deși restricția pare a fi rezonabilă în cazul unor funcții, ea nu apare astfel în cazul altor funcții. Totuși, interdicția tratează toate funcțiile în același fel.

Mai mult, interdicția nu ține cont de circumstanțele particulare ale fiecărui caz. În primul rând, s-a precizat că statutul de procuror nu reprezintă, *per se*, o circumstanță care face incompatibil exercițiul unei alte funcții. Acest fapt este recunoscut în mod implicit de legislator pe baza excepției de la alineatul (2) al articolului 14, care îi recunoaște procurorului posibilitatea de a exercita un cerc limitat de activități. În al doilea rând, de principiu, trebuie interzis exercițiul activităților care prezintă riscuri la adresa imparțialității și a bunei exercitări a funcției de procuror, nu toate activitățile.²

Pe de altă parte, a fost subliniat că orice conflict de interese real sau aparent, care ar putea să apară ulterior reîncadrării procurorului în funcție, poate fi soluționat prin abținere sau prin recuzare, în condițiile Codului de procedură penală, fie pe baza Legii privind declararea averii și intereselor personale și a Legii privind Autoritatea Națională de Integritate, care reglementează regimul juridic al conflictelor de interese și al incompatibilităților subiectelor declarării, categorie din care face parte și procurorul.

În final, Curtea Constituțională a recunoscut constituțional art.14 alin.(1) din Legea nr.3/2016, în măsura în care incompatibilitățile nu se aplică față de procurorii suspendați din funcție din cauza declanșării urmăririi penale împotriva lor.

În esență, autorul proiectului, interpretând cu diligența necesară jurisprudența relevantă, propune de a reglementa expres o excepție de la regimul incompatibilităților pe perioada suspendării din funcție în legătură cu începerea urmăririi penale, prin completarea art.55 din Legea nr.3/2016, care reglementează suspendarea din funcție a procurorului, cu un alineat nou (1¹) cu următorul cuprins: „Pe perioada suspendării din funcție în temeiul prevăzut la alin.(1), procurorului nu îi sunt aplicabile dispozițiile referitoare la incompatibilitățile prevăzute la art.14 alin.(1)”.

Astfel, propunerea de *lege ferenda* va oferi posibilitatea procurorilor suspendați din funcție, în legătură cu începerea urmăririi penale în privința acestora, de a presta activități în domenii din sectorul public și privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile de procuror. Cu alte cuvinte, pe durata suspendării raporturilor de serviciu în temeiul stabilit de art.55 alin.(1), procurorii suspendați se vor putea angaja într-o altă funcție publică în conformitate cu dispozițiile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public sau să desfășoare activități în domeniul privat. Totuși, este esențial de menționat că orice activitate desfășurată pe perioada suspendării nu trebuie să afecteze prestigiul și reputația Procuraturii.

Într-o altă ordine de idei, în scopul asigurării principiilor echității și proporționalității, precum și protejării exercițiului imparțial al atribuțiilor funcției de procuror, considerăm necesar stabilirea unui mecanism de reglementare a modalității și necesității de retribuție salarială a procurorului în cazul în care, în perioada suspendării din funcție, acesta deja a practicat o activitate.

Adițional, autorul proiectului intenționează modificarea, de ordin tehnic, a alineatului (4) din art.55 din Legea nr.3/2016, prin substituirea textului „o sentință de achitare ori de încetare a procesului penal pe motiv de reabilitare” cu prevederi corespunzătoare stabilite în art.285 alin.(1) din Codul de procedură penală, astfel încât alineatul (4) va statua că, „În cazul prevăzut la alin.(1), dacă nu a fost probată vinovăția procurorului sau dacă a fost pronunțată o hotărâre de achitare ori de încetare a

---

² HCC nr.21/2023, §75-77

procesului penal, suspendarea din funcție încetează, iar procurorul este restabilit în toate drepturile anterioare”. Prin amendamentul în speță se va realiza corelarea prevederilor Legii nr./32016 cu cele din Codul de procedură penală.

Pe cale de consecință, evaluând din perspectiva competențelor constituționale proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, înregistrat cu numărul unic 339/MJ/2024, Consiliul Superior al Procurorilor susține conceptual necesitatea aprobării acestuia, cu luarea în considerare a recomandărilor expuse în prezenta hotărâre.

Având în vedere argumentele expuse, în temeiul prevederilor art.70 alin.(1) lit.u) art.77 și art.79 din Legea nr.3/2016, pct.4.1, secțiunea VI, lit.c) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A aviza proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, înregistrat cu numărul unic 339/MJ/2024, cu prezentarea punctului de vedere astfel după cum a fost formulat în partea descriptivă a prezentei hotărâri.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriile *Hotărâri și Transparența*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ